

**ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

Анотація

Розкрито сутність та роль державного фінансового регулювання у системі економічного розвитку країни. Розглянуто основні форми та інструменти фінансової політики, обґрунтовано доцільність посилення інституційних засад фінансового регулювання, результативності бюджетної системи, ефективного планування та використання видатків бюджету, регулювання міжбюджетних відносин, управління державним боргом, виходячи з циклічності економічного розвитку. Визначено основні напрями фінансової політики на середньострокову перспективу, дістали подальшого розвитку положення щодо особливостей механізму державного фінансового регулювання економічного розвитку країни. Удосконалено підходи щодо підвищення дієвості грошово-кредитної політики, монетарного регулювання, збалансованості показників грошової маси. Розвинуто положення щодо посилення значення бюджетної політики як складової економічного зростання, податкового регулювання для забезпечення формування належного рівня доходів бюджету, запровадження адаптивної структури податкової системи відповідно до цілей та завдань соціально-економічного розвитку країни.

Ключові слова: державне фінансове регулювання, фінансова політика, фінансова система, бюджетна політика, податкове регулювання, грошово-кредитна політика, економічний розвиток.

С.И. Мельниченко,

Министерство финансов Украины, г. Киев

**ГОСУДАРСТВЕННОЕ ФИНАНСОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ
КАК ИНСТРУМЕНТ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ**

Аннотация

Раскрыта сущность и роль государственного финансового регулирования в системе экономического развития страны. Рассмотрены основные формы и инструменты финансовой политики, обоснована целесообразность усиления институциональных основ финансового регулирования, результативности бюджетной системы, эффективного планирования и использования расходов бюджета, регулирования межбюджетных отношений, управления государственным долгом, исходя из цикличности экономического развития. Определены основные направления финансовой политики на среднесрочную перспективу, получили дальнейшее развитие положения об особенностях механизма государственного финансового регулирования экономического развития страны. Усовершенствованы подходы по повышению действенности денежно-кредитной политики, монетарного регулирования, сбалансированности показателей денежной массы. Развита положения по усилению значения бюджетной политики как составляющей экономического роста, налогового регулирования для обеспечения формирования надлежащего уровня доходов бюджета, введение адаптивной структуры налоговой системы в соответствии с целями и задачами социально-экономического развития страны.

Ключевые слова: государственное финансовое регулирование, финансовая политика, финансовая система, бюджетная политика, налоговое регулирование, денежно-кредитная политика, экономическое развитие.

Постановка проблеми. Державне фінансове регулювання є вагомим інструментом економічного розвитку країни. Визначення пріоритетних напрямів державної фінансової політики на середньо- та довгострокову перспективу сприятиме підвищенню результативності структурних перетворень в економіці та соціальній сфері, розвитку людського капіталу. Виважений підхід щодо формування та реалізації державної фінансової політики потребує врахування впливу екзогенних та ендогенних факторів на економічну систему. При розробці основних напрямів економічної політики уряд повинен виходити з необхідності забезпечення фінансової стабільності. Від якісного рівня реалізації інституційних механізмів державного фінансового регулювання залежить динамічність системи економічного розвитку країни. На сучасному етапі трансформаційних перетворень важливим є підвищення дієвості фінансово-економічної політики держави з урахуванням циклічності економіки. Розробка та реалізація державної фінансової політики має ґрунтуватись на науково-обґрунтованих положеннях, що сприятиме посиленню збалансованості фінансової системи та ефективності фінансового регулювання розвитку суспільства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Слід відзначити вагомий внесок у дослідження теоретичних та практичних аспектів формування та реалізації дієвої державної фінансової політики таких зарубіжних вчених, як: А. Вагнер, Дж. М. Кейнс, П. Кругман [1], П. Самуельсон [7], Дж. Стігліц, М. Фрідмен.

Питання вдосконалення фінансово-бюджетної політики в умовах економічних перетворень досліджувались у працях вітчизняних вчених О. Василюк, А. Даниленка [11], І. Запатріної, Л. Лисяк [2], І. Лук'яненко [3], І. Луніної [4], І. Лютого, В. Міщенко [5], А. Мряковського [6], А. Соколовської [8], В. Федосова [9], І. Чугунова [10; 12], С. Юрія [9] та інших.

Метою статті є розкриття сутності та ролі державного фінансового регулювання у системі економічного розвитку країни, визначення основних напрямів фінансово-бюджетної політики на середньострокову перспективу.

Основні результати дослідження. Державна фінансова політика має досліджуватись як вагова складова економічного розвитку країни. Підвищення якісного рівня фінансового регулювання сприятиме посиленню результативності здійснення інституційних змін фінансової системи та економічного середовища загалом. В умовах трансформаційних перетворень доцільним є посилення впливу державного регулювання з метою стимулювання економічного зростання, натомість у період економічного поживлення та розвитку більш доцільним є зменшення рівня державного впливу, що спрямовано на підвищення ефективності реалізації механізмів саморегулювання економіки. Поєднання механізмів державного регулювання

та саморегулювання потребує наявності відповідної інституційної інфраструктури. Вагомим завданням держави у процесі стимулювання економічного зростання є забезпечення сприятливих умов для розвитку підприємництва, покращення рівня ділової активності населення, підвищення інвестиційного рейтингу країни та її адміністративно-територіальних одиниць. З огляду на зазначене, важливим є досягнення макроекономічної стабільності та удосконалення фінансового механізму економічного зростання.

Держава відіграє активну роль у регулюванні економічних процесів, у належному забезпеченні соціального захисту громадян. Бюджетна стратегія суттєво впливає на темпи економічного розвитку країни, створення оптимальних умов для структурної перебудови економіки, активізацію процесів інноваційного розвитку, сприяє розбудові соціальної інфраструктури, що є передумовами забезпечення дієвого суспільного розвитку. У сучасних умовах бюджетна стратегія визначається довгостроковими завданнями модернізації соціально-економічної системи країни.

Сучасний досвід країн із трансформаційною економікою щодо напрямів бюджетної стратегії ґрунтується на необхідності здійснення довгострокового бюджетного прогнозування під час підготовки щорічного бюджету. Більшість країн, що використовують довгострокове прогнозування, ставлять завдання інтегрувати коротко-, середньо- і довгострокове бюджетне планування. Основні параметри бюджетної, податкової політики, що включаються до короткострокових бюджетів, повинні базуватися на орієнтирах, визначених у рамках довгострокового планування. У свою чергу, довгострокові плани повинні регулярно актуалізуватися з урахуванням фактичних умов розвитку економіки, можливого уточнення пріоритетних завдань з врахуванням змін зовнішнього середовища.

На сучасному етапі економічних перетворень до найбільш вагомих форм державного регулювання економіки належать: макроекономічне планування та прогнозування, державне замовлення, програмування. Необхідно зазначити, що одним із найбільш давніх та вагомих різновидів планів соціально-економічного розвитку держави є бюджет, який відображає не лише план доходів та видатків, але й напрями реалізації фінансової політики країни, у тому числі в частині податкової, митної, соціальної, інвестиційної політики, що в свою чергу впливає на інвестиційний клімат у країні, рішення суб'єктів господарювання щодо активізації ділової активності, інфляційні процеси та економічне зростання загалом. Важливим є підвищення якісного рівня бюджетного планування та прогнозування, що сприятиме посиленню результативності бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку. Бюджетним кодексом України запроваджено середньостроковий механізм

бюджетного прогнозування, який передбачає складання прогнозу державного бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди, виходячи із прогнозних і програмних документів соціально-економічного розвитку країни, державних цільових програм та відповідних нормативно-правових актів. Законом України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку» передбачено порядок розроблення та затвердження прогнозних програм соціально-економічного розвитку країни на середньострокову перспективу (п'ять років). Вагомим елементом системи формування прогнозу економічного розвитку є розробка прогнозних значень макроекономічних показників, у тому числі реального та номінального валового внутрішнього продукту, індексу дефлятора ВВП, індексу споживчих цін, обсягу грошової маси, курсу національної грошової одиниці та інших [10].

Підвищення ефективності державного управління в сучасних фінансово-економічних умовах набувають особливої значущості. З метою реалізації соціально-економічних пріоритетів розвитку країни необхідним є підвищення якісного рівня функціонування бюджетної системи, у тому числі: запровадження середньострокового бюджетного планування у розрізі головних розпорядників бюджетних коштів, бюджетних програм; удосконалення методологічних засад програмно-цільового методу планування бюджету; застосування дієвих підходів управління державними фінансами.

Виходячи зі стратегії розвитку економіки, пов'язаної з підвищенням рівня її ендогенної складової, необхідні відповідні інституційні зміни у системі бюджетного регулювання економіки, що формується у певному середовищі суспільства.

Одним із основних інструментів державного регулювання соціально-економічного розвитку є перспективне бюджетне планування, яке полягає в розробці основних напрямів формування та використання бюджетних коштів на середньострокову перспективу, відповідно до завдань, що постають перед суспільством на певному етапі його розвитку. У процесі перспективного бюджетного планування створюються умови для розв'язання важливіших проблем державного впливу на економічний розвиток. Слід зазначити, що проведення цілеспрямованої фінансово-бюджетної політики в Україні передбачає запровадження стратегічного бюджетного планування. Середньострокове бюджетне планування є необхідною умовою підвищення керованості та якості процесу бюджетного планування, посилення впливу бюджетного регулювання на соціально-економічний розвиток держави.

Фінансова політика є однією з найбільш вагомих складових системи державного регулювання, основою реалізації механізму впливу держави на

економічні процеси. Використовуючи інструменти фінансової політики, держава здійснює значний вплив на обсяг та структуру валового внутрішнього продукту, стан платіжного балансу, державних фінансів, рівень зайнятості, інфляції тощо. Фінансова політика може здійснюватись за допомогою адміністративних, ринкових та змішаних методів економічного регулювання. Важливими особливостями адміністративних методів є пряме втручання держави в економічні процеси, шляхом встановлення співвідношення національної та іноземної валют, регулювання цін на певні групи товарів, обмеження експортних чи імпортних операцій, у тому числі шляхом введення додаткових податкових зборів та митних платежів тощо. До ринкових методів державної фінансової політики слід віднести використання бюджетно-податкових механізмів соціально-економічного розвитку та регулювання грошово-кредитного ринку з використанням ринкових механізмів центрального банку.

Метою грошово-кредитної політики країни є забезпечення належного монетарного регулювання, що сприятиме стимулюванню економічного зростання в умовах стабільних цін та обмінного курсу. До дієвих інструментів здійснення монетарної політики належать: операції Національного банку на відкритому ринку державних цінних паперів, регулювання облікової ставки, регулювання норми обов'язкових резервних вимог депозитів. Здійснюючи на ринку державних цінних паперів операції з купівлі-продажу облігацій державної позики, Національний банк збільшує пропозицію грошей, що в свою чергу впливає на рівень інвестування та кредитування, забезпечуючи при цьому фінансування бюджетного дефіциту [5].

Вагомим інструментом монетарної політики є регулювання облікової ставки: змінюючи значення даного показника, фінансовий регулятор здійснює відповідний вплив на кредитну діяльність та рівень ліквідності банківських установ. Підвищення облікової ставки впливає на збільшення відсоткових ставок за кредитами. В умовах трансформаційних перетворень доцільним є активізація кредитування, стимулювання господарської діяльності з метою відновлення та поживлення економічного зростання. Натомість, в умовах економічного розвитку, з метою недопущення «перегріву» економіки та регулювання структури кредитного портфелю фінансовий регулятор має підвищувати рівень облікової ставки.

Одним із важливих інструментів впливу грошово-кредитної політики на економічні процеси є регулювання Національним банком величини обов'язкових резервів, що формують банківські установи на його рахунках. Норма обов'язкових резервів спрямована на забезпечення стабільності банківської системи, достатнього та необхідного рівня ліквідності. Розробка та реалізація дієвої монетарної політики на сучасному етапі економічних

перетворень потребує виваженого регулювання грошово-кредитної системи. За допомогою регулювання норми обов'язкових резервів Національний банк впливає на кредитні можливості банків та відповідних кредитних інститутів.

З метою покращання рівня результативності монетарного регулювання доцільним є аналіз збалансованості показників грошової маси із заходами фінансової стабілізації та стимулювання економічного зростання країни. Рівень та структура грошової маси значним чином впливають на відтворювальні процеси в економіці, показник економічної кон'юнктури та обсяг внутрішнього сукупного попиту. Проведені дослідження протягом останніх років свідчать, що в країнах із високим рівнем монетизації існують більш сприятливі умови для економічного зростання, що обумовлено стабільними та потужними грошовими потоками, які перерозподіляються в економіці та спрямовуються, значною мірою, на фінансування її реального розвитку. Крім того, зміна пропозиції грошей має відповідним чином узгоджуватись із динамікою інфляційних процесів. Адже недостатній рівень обґрунтованості показника монетизації може впливати на збільшення темпів інфляції, поглиблення стагнації фінансового ринку, бартеризацію товарного обігу. Достатній рівень насичення економіки грошовими агрегатами сприяє формуванню належного рівня заощаджень, які трансформуються в вагомий інвестиційний ресурс з метою стимулювання економічного зростання. В умовах досягнення розвиненості фінансово-економічних відносин відбувається зниження попиту на готівкові гроші, в свою чергу відбувається зростання питомої ваги агрегатів М1 та М2 у структурі грошової маси, що призводить до зниження швидкості її обертання. Важливим є забезпечення фінансовим регулятором належних умов для залучення строкових депозитів у національній валюті, розвитку інститутів фінансового посередництва, посилення дієвості інструментів довгострокових заощаджень, покращання результативності механізму захисту прав інвесторів.

Дієвим інструментом фінансової політики є валютне регулювання, що здійснюється Національним банком України та направлене на захист і забезпечення необхідного ступеня конвертованості національної грошової одиниці, організацію системи валютного курсоутворення, впорядкування операцій з використанням валютного капіталу, встановлення режиму та обмежень вивезення і ввезення за кордон валютних цінностей, регламентацію діяльності суб'єктів валютного ринку та поточних операцій платіжного балансу, забезпечення стабільних джерел надходжень іноземної валюти на національний валютний ринок [11].

Значна роль у забезпеченні збалансованого економічного зростання належить бюджетно-податковій політиці. Податкове регулювання – це важлива складова державної фінансової політики. Доцільним є посилення

дієвості податкового регулювання, створення належних умов для забезпечення формування доходів бюджету, адаптивної структури податкової системи відповідно до цілей та завдань соціально-економічного розвитку країни. Один із дієвих інструментів податкової політики – надання податкових пільг, що є методом активного цільового впливу держави на рівень інвестиційної діяльності, підвищення дієвості адміністрування податків, у тому числі активізація процесу переходу до електронних форм податкових декларацій.

У країнах із трансформаційною економікою використання інструментів бюджетно-податкової політики має більш результативний вплив на стан економічного циклу та рівень регулювання соціально-економічних процесів аніж грошово-кредитної політики, дієвість якої, значною мірою, залежить від інтегрованого показника розвитку фінансового ринку. Світовий досвід показує, що з еволюційним розвитком суспільних відносин зростає роль держави у розподільчих процесах, регулюванні розвитку економіки країни та адміністративно-територіальних одиниць, що відповідно відображається на зростанні обсягу видатків бюджету. Вагомим завданням економічної політики держави є раціональний перерозподіл фінансових ресурсів між різними рівнями бюджетної системи з метою створення сприятливих умов для розвитку виробництва, підвищення якісного рівня життя населення, оптимізації бюджетних видатків.

На сучасному етапі розвитку державних фінансів важливим є підвищення ефективності видатків бюджету як дієвого інструменту впливу на темпи економічного зростання. Економічна сутність ефективності державних видатків як складової системи бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку країни полягає у сукупності досягнутих результативних показників, що відповідають основним цілям та завданням бюджетних призначень з урахуванням обсягу здійснених видатків бюджету, дієвості інституційних перетворень розвитку суспільного середовища. Доцільним є удосконалення інституційних засад результативності бюджетної системи, у тому числі формування доходів бюджету з урахуванням виваженої податкової політики, ефективного планування та використання видатків бюджету, регулювання міжбюджетних відносин, управління державним боргом, виходячи з циклічності економічного розвитку, стану державних фінансів, що сприятиме підвищенню динамічної збалансованості бюджету як вагомому інструменту розвитку соціально-економічних відносин країни. Для забезпечення послідовності, системності та результативності бюджетної політики необхідним є розробка середньо- та довгострокової макроекономічної та бюджетної стратегії у вигляді системи прогнозів у сфері грошово-кредитної та податково-бюджетної політики, реформування

державних підприємств тощо. Необхідною умовою фінансово-бюджетної політики є збалансованість бюджетів, які входять до складу бюджетної системи України. Встановлення цілей соціально-економічного розвитку і індикаторів їх досягнення необхідно з врахуванням збалансованості бюджетних показників, у тому числі доходів бюджету, видатків бюджету, дефіциту бюджету, рівня державного боргу, кредиторської заборгованості у бюджетній сфері [12].

Рівень дієвості бюджетної політики впливає як одночасно, так і з лагами у часі на темпи економічного розвитку, а також на інтегрований показник запасу стійкості бюджетної системи, який визначається сукупністю вагомих бюджетних показників, що характеризують стан бюджетної системи. Важливим є запровадження відповідної методології розрахунку на певному інтервалі часу показника запасу стійкості бюджетної системи. Останній повинен враховувати, передусім, показники питомої ваги дебіторської та кредиторської заборгованості зведеного, державного та місцевих бюджетів до загальної суми видаткової частини відповідного бюджету, аналогічний показник заборгованості по соціальних виплатах, податкове навантаження на економіку, рівень виконання дохідної та видаткової частин бюджету, рівень фінансування дефіциту бюджету, питому вагу державного боргу у валовому внутрішньому продукті.

З метою забезпечення ефективної бюджетної стратегії необхідним є застосування комплексного підходу до визначення основних бюджетних завдань, удосконалення бюджетного процесу, формування інституційних засад розвитку дієвих бюджетних механізмів. При виборі напрямів спрямування бюджетних видатків визначальними є стратегічні орієнтири розвитку країни, у тому числі створення відповідних умов для структурної перебудови економіки, сприяння розробки та запровадженню наукоємних, конкурентоспроможних технологій, розвитку людського потенціалу.

Висновки. Державна фінансова політика є вагомим інструментом регулювання економічного розвитку країни. Пріоритетними напрямками державного фінансового регулювання на середньострокову перспективу мають стати підвищення дієвості фінансово-бюджетного планування та прогнозування, валютного регулювання, поступове обґрунтоване зростання показника монетизації, розвиток інститутів фінансового посередництва, посилення взаємозв'язку використання фінансових інструментів із циклічністю економічного розвитку, забезпечення макроекономічної збалансованості.

Важливим у сфері державних фінансів є підвищення рівня дієвості фінансового регулювання економічного розвитку країни. Залежно від пріоритетів розвитку державне регулювання впливає на економічну

циклічність, структуру національної економіки, платіжний баланс, ринок праці, грошовий обіг, зовнішньоекономічну діяльність. Механізм державного регулювання економіки ґрунтується на сукупності взаємопов'язаних фінансово-економічних інструментів, форм, важелів та методів впливу на процес відтворення продуктивних сил суспільства, розвитку економічних відносин.

Список використаних джерел:

1. Кругман П. Выход из кризиса есть / Кругман П. ; пер. с англ. – М. : Азбука Бизнес, 2013. – 320 с.
2. Лисяк Л. В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України / Л. В. Лисяк. – К.: ДННУ АФУ, 2009. – 600 с.
3. Лук'яненко І. Г. Моделювання впливу змін фіскальної політики на економіку України / І. Г. Лук'яненко // Бізнес Інформ. – 2012. – №4. – С. 197–201.
4. Луніна І. О. Проблеми й перспективи розвитку системи державних фінансів в Україні / І. О. Луніна // Фінанси України. – 2010. – №2. – С. 3–12.
5. Міщенко В. І. Особливості посткризового реформування фінансового сектору України / В. І. Міщенко // Фінанси України. – 2010. – №10. – С. 3–14.
6. Мярковський А. І. Перспективи вдосконалення фінансового регулювання в Україні: глобальні виклики / А. І. Мярковський // Фінанси України. – 2014. – № 5. – С. 7–19.
7. Самуельсон П. Економіка / П. Самуельсон, В. Нордгауз ; пер. з англ. – М. : Вільямс, 2010. – 1360 с.
8. Соколовська А. М. Особливості податкової системи України та напрями її коригування / А. М. Соколовська // Фінанси України. – 2013. – №9. – С. 28–44.
9. Теорія фінансів / За ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. – 576 с.
10. Фінанси України: інституційні перетворення та напрями розвитку / За ред. І. Я. Чугунова. – К. : ДННУ АФУ, 2009. – 848 с.
11. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика України: проблеми та шляхи посилення взаємозв'язку / За ред. А. І. Даниленка. – К., 2010. – 456 с.
12. Чугунов І. Я. Бюджетно-податкова політика в умовах інституційних перетворень / І. Я. Чугунов, В. Д. Макогон // Вісник КНТЕУ. – 2014. – №4. – С. 79–91.

Sergei I. Melnichenko,

Ministry of Finance of Ukraine, Kyiv

**STATE FINANCIAL REGULATION AS AN INSTRUMENT
OF ECONOMIC DEVELOPMENT**

Annotation

The essence and role of state financial regulatory system in economic development is shown. The basic forms and tools of financial policies expediency strengthen the institutional framework of financial regulation, the impact of the budget system, effective planning and expenditures usage, regulation of intergovernmental relations, public debt management based on cyclical economic development are investigated. The main areas of financial policy in the medium term, had the further development of the situation on the specifics of state financial regulation mechanism of economic development are defined. The approaches to improve the effectiveness of monetary policy, monetary regulation, balancing the parameters of the money supply are improved. Points to enhance the value of fiscal policy as a component of economic growth, tax regulations for the formation of a proper level of

revenue, the introduction of adaptive structure of the tax system are developed in accordance with the goals and objectives of socio-economic development.

Keywords: government financial regulation, fiscal policy, financial system, fiscal policy, tax regulation, monetary policy, economic development.

References:

1. Krugman, P. (2013). *Vygod iz krizisa est'* [Out of the crisis have]. ABC Business, Moscow, 320 p. (in Russ.).
2. Lysyak, L.V. (2009). *Biudzhetna polityka u systemi derzhavnogo rehuliuвання sotsial`noekonomichnogo rozvytku Ukrayiny* [Fiscal policy in the state regulation of social and economic development of Ukraine]. DNNU AFU, Kyiv, 600 p. (in Ukr.).
3. Lukyanenko, I.G. (2012). Modelling the impact of fiscal policy changes on the economy of Ukraine. *Biznes Inform [Business Info]*, no. 4, pp. 197-201. (in Ukr.).
4. Lunin, I.O. (2010). The problems and prospects of development of public finance in Ukraine. *Finansy Ukrayiny [Finance of Ukraine]*, no. 2, pp. 3-12 (in Ukr.).
5. Mishchenko, V.I. (2010). Features of post-crisis financial sector reform Ukraine. *Finansy Ukrayiny [Finance of Ukraine]*, no.10, pp. 3-14 (in Ukr.).
6. Miarkovsky, A.I. (2014). Prospects for improving financial regulation in Ukraine: Global Challenges. *Finansy Ukrayiny [Finance of Ukraine]*, no. 5, pp. 7-19 (in Ukr.).
7. Samuelson, P., Nordhauz, W. (2010). *Ekonomika* [Economics]. Williams, Moscow, 1360 p. (in Ukr.).
8. Sokolovskaya, A. (2013). Features of the tax system Ukraine and ways of its correction. *Finansy Ukrayiny [Finance of Ukraine]*, no. 9, pp. 28-44 (in Ukr.).
9. In Fedosov, V., Yuriy S.I. (Ed.) (2010). *Teoriya finansiv* [Theory of Finance]. Centre textbooks, Kyiv, 576 p. (in Ukr.).
10. In Chugunov, I. (2009). *Finansy Ukrayiny: instytuciyni peretvorennia ta napriamy rozvytku* [Finance Ukraine: institutional transformation and development directions]. DNNU AFU, Kyiv, 848 p. (in Ukr.).
11. In Danilenko, A.I. (Ed.) (2010). *Fiskalno-biudzhetna ta hrosovo-kredytna polityka Ukrayiny: problemy ta shliachy posylennia vzajemozv'язku* [Fiscalno-fiscal and monetary policy in Ukraine: problems and ways of strengthening the relationship]. Kyiv, 456 p. (in Ukr.).
12. Chugunov, I.Y., Makogon, V.D. (2014). Fiscal policy in terms of institutional changes. *Visnyk KNTEU [Bulletin KNTEU]*, no. 4, pp. 79-91 (in Ukr.).

УДК 336.531.2(477)

І.П. Петренко,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет
ім. В. Гетьмана», м. Київ

**ФІСКАЛЬНО-БЮДЖЕТНІ ВАЖЕЛІ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО
ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ**

Анотація

У статті досліджено проблему стимулювання інвестиційного процесу в Україні за допомогою фіскально-бюджетних важелів державної політики. Проаналізовано сучасний стан та тенденції капіталовкладень, обґрунтовано необхідність поліпшення інвестиційного клімату країни з метою створення сприятливих умов для реалізації інвестиційної діяльності. Визначено, що проблема